

ECOLOGICA “E-LEARNINGOVÝ PROGRAM PRO VÝUKU EKOLOGICKÉHO ZEMĚDĚLSTVÍ”

Ecologica e-learning programme focused on the education in organic farming sector

Jan Moudrý, Petr Konvalina

Jihočeská univerzita v Českých Budějovicích, Zemědělská fakulta, Katedra agroekologie

Summary: E-Learning educational programmes have become more and more important because of the development of the Internet. The project called “Ecologica”, which belongs to Leonardo da Vinci programme, has the main purpose to create a complete accredited system of lifelong education of assistants in organic farming sector, organic farmers and students of Faculty of Agriculture. The course, whose content has been conceived by 8 research and educational institutions situated in 7 states of the EU, consists of 14 chapters which involve all the problems concerning organic farming and consultancy. The test course took place in December last year; 18 students of University of South Bohemia and 7 assistants in organic farming participated in it. Most of the participants appreciated the e-learning form of education and the programme too. The compilation of technological and software character was supposed to be one of the main problems.

Key words: *organic farming, e-Learning*

Souhrn: V souvislosti s rozvojem Internetu nabývají na významu e-learningové formy vzdělávání. Projekt z programu Leonardo da Vinci “Ecologica” si zvolil za cíl vytvořit ucelený akreditovaný systém celoživotního vzdělávání pro poradce v ekologickém zemědělství, ekologické zemědělce a studenty zemědělských univerzit. Kurz, jehož obsah spoluvytváří 8 výzkumných a vzdělávacích institucí ze 7 států EU, obsahuje 14 kapitol, které pokrývají celou problematiku ekologického zemědělství a poradenství. V prosinci loňského roku se proto uskutečnil testovací kurz, kterého se zúčastnilo 18 studentů Jihočeské univerzity a 7 poradců v ekologickém zemědělství. Většina účastníků hodnotila e-learningovou formu vzdělání a vlastní program kladně. Naopak mezi největší problémy patřily spíše komplikace technického a softwarového charakteru.

Klíčová slova: *ekologické zemědělství, e-learning*

Úvod

Pojem e-Learning zahrnuje použití nových multimediálních technologií a Internetu ke zlepšení kvality výuky usnadňující přístup ke zdrojům informací stejně jako distanční formy výuky (ANONYM, 2007a). E-learningové programy jsou nejen rozšiřujícím krokem směrem k realizaci vize technologie zajišťující celoživotní vzdělávání, ale také jsou zaměřeny na nastavení postupu ve vysoce prioritní oblasti modernizace evropských vzdělávacích systémů (ANONYM, 2007b).

Rozvoj e-Learningového vzdělávání v EU vychází z Nařízení rady č. 2318/2003/EC “*adopting a multiannual programme (2004 to 2006) for the effective integration of information and communication technologies (ICT) in education and training systems in*

Europe”. Z uvedeného nařízení vycházejí následující cíle: podpora počítačové gramotnosti, tvorba evropských výukových areálů, e-Twinning (rozšíření vzdělávacích aktivit škol o e-Learning) a podpora vzdělávání pedagogů a akce vedoucí k podpoře e-Learningu napříč celou EU.

Projekt z programu Leonardo da Vinci programu Evropské unie HU/05/B/F/PP – 170018 „ECOLOGICA - Development of central data bank on European level for the education of ecological farming advisers.“ si klade za cíl vytvořit ucelený a akreditovaný e-learningový systém celoživotního vzdělávání pro poradce v ekologickém zemědělství, ekologické farmáře a pro studenty vysokých, popřípadě středních škol (ANONYM, 2007c).

Materiál a metody

Hlavním řešitelem projektu je Corvinus University of Budapest, Faculty of Horticultural Science, Department of Ecological and Sustainable Farming System (koordinátor projektu prof. Dr. László Radics). Náplň e-Learningového programu je vytvářena společně s následujícími partnery: Ludwig Boltzmann Institute (Viedeň, Rakousko), SPU v Nitře (Slovensko), Agricultural University of Maribor (Slovinsko), Mögert (Maďarsko), Biocert, s.r.l. (Neapol, Itálie), Prijekuli

Plant Breeding Institution (Litva) a JU ZF v Českých Budějovicích.

Program Ecologica má všechny potřebné funkce, aby pomocí něho bylo možné zajistit kvalitní výuku prostřednictvím Internetu. U koordinátora projektu je nainstalován hlavní server, který obsahuje také tzv. „Ecolibrary“, tedy databázi všech uložených textů. U ostatních partnerů je nainstalován lokální server, který umožňuje vést vlastní výuku.

V prosinci 2006 se uskutečnilo testování programu, kterého se zúčastnilo 18 studentů předmětu „Pěstování rostlin v ekologickém zemědělství“ a

7 poradců ze spolku EPOS. Pro každou skupinu byl založen kurz, jehož součástí bylo vypracování kontrolních otázek a dotazníku.

Výsledky

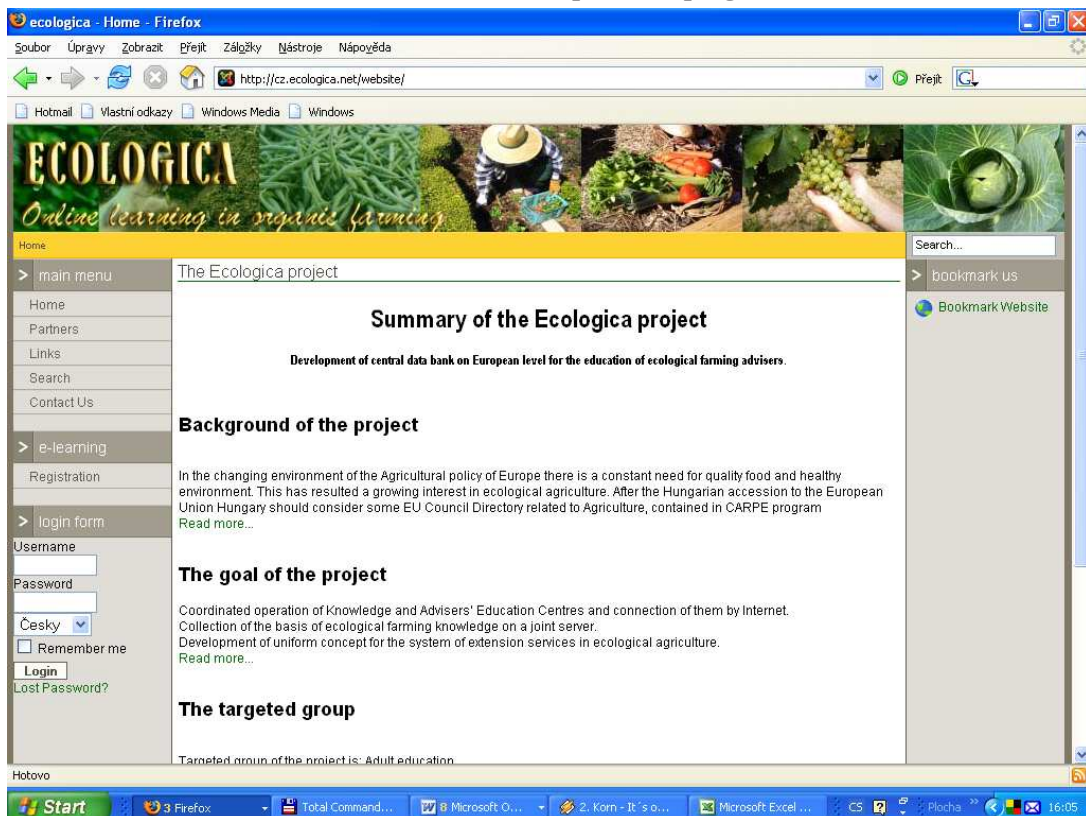
Hlavním výstupem je e-learningový program Ecologica, který umožňuje vést výuku (poradců, studentů, dalších zájemců) prostřednictvím internetu a „Ecolibrary“ (databáze textů). Pomocí tohoto programu

bude vyučován kurz „Ekologické zemědělství“, jehož úroveň bude možné upravit dle cílové skupiny studentů. Kurzy, které se uskuteční ve spolupráci s EPOS budou obsahovat celkem 14 kapitol (tabulka 1).

Tabulka 1: Náplň kurzu

Základní principy ekologického zemědělství	Ochrana rostlin
Přechod z konvenčního na ekologický způsob hospodaření	Posklizňová úprava, skladování a zpracování rostlinných produktů
EU a národní kulturní dědictví	Zahradnictví
Projektování ekologických farem	Poradenství v ekologickém zemědělství
Půdní úrodnost, výživa a hnojení	Možnosti komunikace a marketingu
Pěstování rostlin v ekologickém zemědělství	Právní normy v ekologickém zemědělství a dotační tituly
Chov zvířat v ekologickém zemědělství	Kontrola a certifikace ekologických farem

Obrázek 1: Uživatelské prostředí programu

Struktura e-learningového programu Ecologica

Program je dostupný na adrese <http://cz.ecologica.net> v české a anglické verzi. Členění programu je velmi jednoduché a umožňuje přihlášení ve třech úrovních (administrátor, pedagog, student). Uživatelské prostředí po otevření výše uvedené internetové adresy je znázorněno na obrázku 1. Po přihlášení do kurzu uživatel (student) nalezne na levé straně obrazovky zelenou nabídku (obrázek 2).

Výsledky testování

V první části dotazníku byly položeny otázky týkající se e-Learningového vzdělání obecně. Většina respondentů odpověděla, že zná tento princip výuky, ale žádného kurzu se neúčastnila. Počet modulů, odbornou úroveň, vyváženost a přínos kurzů hodnotí většina respondentů kladně. Kurzy by měly obsahovat střední množství modulů (okolo 15). Úroveň materiálů je většinou hodnocena jako optimální a vyváženost (mezi teoretickými a praktickými poznatky) je hodnocena

pozitivně, stejně jako obtížnost kurzu. Respondenti také uvádějí, že získali řadu nových vědomostí.

Mezi největší negativa patří technické problémy, vzniklé v průběhu testování. Některé dokumenty se

nedařilo uložit nebo otevřít. Jako problematické se ukázalo také ukládání vypracovaných „domácích úkolů“ prostřednictvím programu. Z dotazníkových odpovědí je také patrná potřeba úvodního proškolení práce s Ecologicou.

Obrázek 2: Nástroje kurzu

	<ol style="list-style-type: none"> 1. oznámení pro účastníky kurzu 2. obsah kurzu zobrazuje: <ol style="list-style-type: none"> a. text b. úkol c. kontrolní test 3. osnova (<i>zde je uvedena náplň kurzu</i>) 4. hodnocení (<i>zadání otázek včetně vyhodnocení</i>) 5. zadání úkolů 6. glosáře pojmů 7. internetové odkazy 8. diskuse 9. chat 10. pošta 11. účastníci (<i>seznam všech účastníků kurzu</i>) 12. kdo je online 13. hlavní složka (<i>umožňuje ukládání dokumentů studentů</i>)
---	--

Závěr

Náplň e-Learningového programu pro výuku ekologického zemědělství spoluvytváří 8 výzkumných a vzdělávacích institucí ze 7 států EU. Celkem obsahuje 14 kapitol, které pokrývají celou problematiku ekologického zemědělství a poradenství. V loňském roce se uskutečnil testovací kurz, kterého se zúčastnilo 18 studentů Jihočeské univerzity a 7 poradců v ekologickém

zemědělství. Většina účastníků hodnotila e-learningovou formu vzdělání a vlastní program kladně. Naopak mezi největší problémy patřily spíše komplikace technického a softwarového charakteru. Důležitým poznatkem je také potřeba důkladného proškolení studentů v ovládnání vlastního výukového programu.

Poděkování

Příspěvek je podpořen projektem z programu Leonardo da Vinci programme Evropské unie HU/05/B/F/PP – 170018 „ECOLOGICA - Development of central data bank on European level for the education of ecological farming advisers.“

Použitá literatura

ANONYM (2007a): <http://www.elearningeuropa.info>
 ANONYM (2007b): <http://ec.europa.eu/education/programmes/elearning>
 ANONYM (2007c): <http://www.ecologica.net>
 Nařízení rady č. 2318/2003/EC

Adresa autora

Prof. Ing. Jan Moudrý, CSc.	
Katedra agroekologie, Zemědělská fakulta, JU v Č. Budějovicích Studentská 13, 370 05 České Budějovice	Tel.: + 420 387 772 446 Fax: + 420 385 310 122 e-mail: moudry@zf.jcu.cz